Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 37 | Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 | New York 1, N. Y., Rugsėjo-September 13, 1957 | Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 | Vol. XLVIII

Susivienijimo Pažangos Vajus Prasidėjo Rugsėjo Pirmą Dieną

LIETUVIŲ TAUTOS STIPRYBĖ TEBĖRA NUOSTABI

Lietuvos jaunimo atsparumas jaudina okupantą. – Pasaulyje išblaškytų lietuvių organizaciniai sugebėjimai, pažymėtinas tautinis susipratimas. – Lenkijos lietuviai leidžia laikraštį

Kartais dabar pasakoma, jog lietuvių tauta šiandien gyvena savo juodžiausias dienas. Ištikrųjų, tokios žiaurios ir beatodairinės priespaudos kokią šiandien lietuviai išgyvena, musų tauta savo istorijoje neprimena.

Ką pergyvena musų tauta likusi tėvynėje pakankamai aiškiai žinome. Sunkioji okupacinė mašina veikia keliomis kryptimis. Materialis skurdas, dvasinis teroras ir apgalvotai veikiančioji nutautinimo sistema tai didieji okupanto įrankiai dabartinėje Lietuvoje.

Jaunimo demonstracijos teatre

Bet vis tik, neatsižvelgiant į šias žiaurias priemones lietuvių dvasinio nusilpnėjimo žymių nematom. Opozicija okupantui kiekviename žingsnyje pasireiškia. Vilniaus ir Kauno teatruose, kai tik pasigirsta laisvės priminimas, kai tik susidaro lietuviška patriotinė nuotaika scenoje, salė tuojau reaguoja plojimais ir ovacijomis. Taip pavyzdžiui atsitiko, kai Vilniuje grįžęs iš tremties Kučingis turėjo dainuoti Mefisto partiją operoje Faustas. Bet okupantų valdžia pabugo lauktinų demonstracijų ir pakeitė operą. Jaunimas sukėlė šį kartą protesto demonstraciją ir spektaklis galėjo įvykti tik stipriai milicijos apsaugai esant. Lietuvos jaunimo pavyzdinga drąsa ir atviras okupantui pasipriešinimas neleidžia Maskvos pakalikams ramiai Lietuvoje jaustis. Spauda iš privačių laiškų paimtomis žiniomis skelbia (pavyzd. Sandara), kad okupantas šiais metais padaręs tam tikras nuolaidaš Lietuvos žmonėms.

Rambyno demonstracija

Jau buvę leista pavasarį švęsti "kiaušinių šventę", suprask Velykas, o šv. Jono šventė šiemet įgavusi tikrą tautinės demonstracijos pobudį. Pavyzdžiui Rambyno kalne buvę susirinkusios 20 tukstančių minios. Ant senojo stabmeldžių lietuvių aukuro degė laužas, jaunimas dainavo ir šoko. Šventė užtrukusi iki pat ryto. Prie šios žinios tenka pridėti pastabą, jog į šią šventę buvusios pakviestos jaunimo delegacijos iš Latvijos, Estijos ir Gudijos. Tad reiškia, jog okupantas matydamas Lietuvos jaunimo savarankią dvasią, stengiasi suteikti tam tikras progas jaunimui susikaupusią energiją išeikvoti oficialioje valdžios priežiuroje, kad nesikauptų paslaptyje nepageidaujamos nuotaikos.

Lenkijos lietuviai leidžia savo laikraštį

Taip dedasi pačioje Lietuvoje. Bet ir už jos sienų lietuviai patriotai tremtyje atsidurę rodo nemažesnį ryžtingumą ir veiklumą. Ar nejaudina musų toji žinia, kad Lenkijoje dabar esą lietuviai rengiasi netrukus išleisti savo laikraštį. Jų apskaičiavimais Gomulinėje Lenkijoje yra arti 40 tukstančių lietuvių. Ir tai susipratę, giliai sąmoningi žmonės. Nes jau šiandien jie turi savo kulturinę organizaciją, kurios centras Bielostoke. Ši organizacija rupinasi savo žmonėms patiekti knygų, mat esąs didelis troškimas skaityti. Šie lietuviai nenori mirti Lietuvai, jie visomis jėgomis trokšta išlikti gyvi ir buti naudingi savajai tautai.

Australijoje du projektai tautiniams namams

Australijoje atsidurę lietuviai tremtiniai išblaškyti po visą šį kontinentą nepasimetė, nenustojo budrumo ir pasiliko aktyvus visuomeniniame darbe. Ten veikia svarbesniųjų gyvybiškai reikalingiausių organizacijų padaliniai. O paskutiniu metu atėjo pranešimai, kad jie jau stato savo tautinius namus. Tuo tarpu susidarė šioks toks nesklandumas, kuris, tačiau, parodo australiečių didelę energiją, dabar yra net du gretimi sumanymai statyti tautinius namus. Reikia manyti, kad iš dviejų sumanymų liks vienas, bet patobulintas projektas, kuris neabejotinai bus įgyvendintas.

Anglijos lietuviai jau senokai turi savo namus, lituanistines mokyklas ir, kas ypatingai svarbu, jie gali didžiuotis, jog Anglijoje dabar veikia knygų leidykla, kuri bene daugiausia išleidžia lietuviškų knygų.

Kanados lietuviai lygiai pasižymėjo tautine veikla. Jų tautinės šventės, koncertai, vaidinimai ir pagaliau ekonominio pobudžio (lietuviškas bankas) organizacijos galėtų buti pavyzdžiu visiems kitiems tremtyje ir išeivijoje esantiems lietuviams.

Lietuvių kalba teskamba musų šeimose

Jungtinėse Valstybėse didžioji musų imigracija jau seniai buvo įleidusi gilias šaknis į čionykštį gyvenimą. Gal todėl naujieji ateiviai viską radę "jau gatava" ne tiek rupinosi nauja kuryba. Naujiems ateiviams pakako tik įsijungti į esamą stiprų lietuvišką veikimą.

Bet stebėdami nuostabų lietuvių gajuma ir pasirįžimą išgyventi sunkiuosius laikus, išlikti lietuviais ir išugdyti savo šeimas stiprioje lietuviškoje dvasioje, taip pat ir šios šalies lietuviai turėtų ryžtingiau priešintis ištautėjimui. Svarbi kova dėl kiekvieno lietuvio, dėl kiekvienos šeimos. Atvirai prisipažindami, galime pasakyti, jog dažnai mes čia numojame beviltiškai ranka:

— Kitaip jau negali buti, kaip yra...

O tuo tarpu dar šiandien galima daug kas pataisyti. Nėra ir negali buti jokių ginčų, kad visų svarbiausias reikalas lietuvio šeimoje išlaikyti lietuvišką kalbą. Sunku, nepaprastai varginga išlaikyti pačią lietuvybę, jeigu jau nebeskamba tavo lupose lietuviškas žodis. Netekus savo protėvių kalbos, nykumas apsupa lietuvį. Bet ir tai dar nepaskutinis lietuviškos dvasios žuvimo ženklas.

Lietuviškos kilmės žmonės turi pasilikti musų tarpe

Dabartinėmis aplinkybėmis negalime užmiršti tų tukstančių lietuvių, kurie kalba gal sunkokai lietuviškai, bet dar savo krutinėse jaučia lietuvišką dvasią. Jie tikrumoje tebėra lietuviai ir musų visuomenės pareiga surasti budus jų tarpe palaikyti lietuviškumo žiburėlį. Tai svarbus ir neatidėliotinas uždavinys. Mums tenka pirmučiausia susirupinti čia gimusių jaunuolių tarpe tautinio susipratimo ugdymu. Neapdairumas mums gali padaryti didelius tautinius nuostolius, kurių vėliau jau nebegalėsime atitaisyti.

Stambiausios visuomeninininkų pajėgos šiuo metu įjungtos į svarbų politinį darbą. Bet tasai politinis darbas neteks didžiosios savo reikšmės, jeigu bus apleista tautinė veikla jaunimo tarpe. Nes ateičiai nepaprastai svarbus kiekvienas lietuvis, kad ir tam pačiam politiniam darbui.

Sovietai Repatrijuoja Lenkus

Nowy Swiat, remdamuosi oficiale lenkų komunistinės agenturos PAP žiniomis, skelbia, kad per pirmuosius 1957 metų šešis mėnesius 47,000 l e n k ų repatrijuota. Nowy Swiat remdamuosi tais pat šaltiniais nurodo, kad ta repatriacija vykdoma iš Ukrainos, Gudijos ir Lietuvos Sovietinių Respublikų. Laikraštis pažymi, kad repatrijuojami tų kraštų senų laikų gyventojai nemoką net lenkiškai, o lietuviškai, gudiškai ir ukrainiškai. Repatrijuojami iš kraštų, kuriuos Franklin D. Roosevelt ir Churchill Jaltoje atskyrė nuo Lenkijos.

Tie dabar repatrijuojami gimę tuose kraštuose, jų tėvai ir protėviai ten gyveno amžiais. Laikraštis toliau nurodo, kad tų kraštų lietuviai, gudai ir ukrainiečiai perkeliami į Rytų kraštus, o lenkai stumiami į vakarus, tuo Sovietai vykdo savo imperializmą, jie plečia savo sienas, jie skverbiasi į vakarus.

Nowy Swiat taip pat vedamajame nagrinėja repatriaciją lenkų iš buvusių Lenkijos teritorijų į vakarus. Šį kartą laikraštis giliau paliečia lietuvių, gudų ir ukrainiečių trėmimus į Užuralį Sibiro gilumas. Esą lenkai repatrijuojami į vakarus, lietuviai, baltgudžiai ir ukrainiečiai tremiami į Sibirą, jų vieton gabenami Azijos beraščiai, kurie daugiau gali pasitarnauti Sovietų tiesioginiams tikslams. Jie greitai išmoks vietos kalbas, vadinsis lietuviais, gudais ir ukrainiečiais ir nejausdami vietos patrijotizmo tarnaus ir Sovietų imperializmui, Sovietų idėjai. To siekia Sovietinis imperializmas, nekreipiant dėmesio į vardus, ar tai butų Chruščev ar Žukov, Stalin ar Molotov — jie visi siekia tų pačių tikslų. LAIC.

PIRMOJO IR SEPTINTOJO SUSIVIENIJIMO APSKRIČIŲ VEIKĖJŲ PASITARIMAI

Ir Poilsio Laiku Rupesnis Dėl Savo Organizacijos Neduoda Ramybės

Rugpiučio 18-25 dienomis Atlantic City, SLA name, ne vien ilsėjosi SLA septintojo ir pirmojo apskričių veikėjai, bet daug brangaus laiko praleido tardamiesi su SLA prezidentu P. Dargiu ir sekretorium dr. M. J. Viniku apie savo mielą SLA organizaciją. Visi veikėjai parodė ypatingo rupesnio dėl naujo SLA Pažangos Vajaus, tarėsi, kaip pagyvinti visą veiklą, kaip abiejų kaimininių SLA apskričių veiklą suderinti ir kaip prirašyti kuodaugiausia naujų narių laike šio vajaus, kad jais dar daugiau sustiprinti SLA gyvuosius murus ir užtikrinti savo organizacijai dar gražesnę ateitį.

Kaip kad pavasarį, medžiams sprogstant, ir menkiausia šakelė gauna gyvųjų syvų srovę, taip SLA vadovams prez. P. Dargiui ir sekretoriui dr. M. J. Vinikui rupi, kad toji gyvoji jėga teketų tautos narių tarpe ir ji savo sultimis darytų kiekvieno lietuvio, nežiurint kur jis gyvena, širdį gyvą dėl savo organizacijos ir savo tautos.

Šiuose pasitarimuose dalyvavo stambiausi SLA veikėjai, kurie kasdien palaiko ryšius su nariais ir kurie organizacijos veikloje turi ilgų dešimtmečių patyrimą.

O. Miliauskienė, A. Gegužienė ir J. Žalonienė

Vienas iš ryškiausių SLA veiklos asmenybių yra S. Gegužis, buvęs ilgametis SLA prezidentas. Jį galima vadinti tiesiog SLA kankiniu, nes nė vienas SLA prezidentas nebuvo taip neteisingai šmeižtas, žemintas, kaip jis, kada 1930 metais, jam prezidentaujant įvyko SLA skilimas. Seimo metu apakę fanatizmu, įkaitę komunistai koliojosi veik dvi dienas visokiais išgalvotais kaltinimais ir keiksmais, S. Gegužis, buvo ramus, šaltas, tylėjo kaip tikras kankinys, nes žinojo, kad nekaltai kenčia dėl savo organizacijos, kurią norima sugriauti. O tačiau jis laimėjo dėl jo ir visų kitų laimėjimo tame seime šiandien džiaugiasi visi gerieji žmonės ir tikrieji patriotai bei lietuvių tauta, nes organizacija apsigynė ir atsitolino nuo savo tautos išgamų.

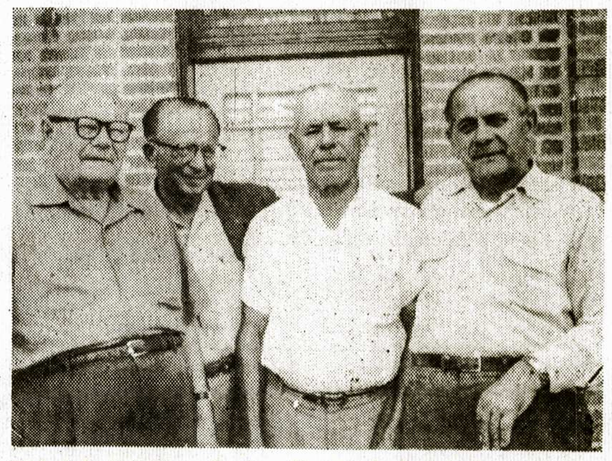

Iš kairės į dešinę: S. Gegužis, A. Amber-Ambrozaitis, Iz. Tamulinas ir A. Miliauskas

S. Gegužis, nors nebejauno amžiaus, bet iki šiol niekuomet savo darbe nepalužo ir šiandien visas savo gerasias jėgas skiria tik savajam SLA. Todėl jo dalyvavimas šiuose pasitarimuose, kaip prityrusio veikėjo ir SLA Kontrolės Komisijos pirmininko buvo ypatingai reikšmingas.

Be S. Gegužio pasitarimuose dalyvavo A. Amber-Ambrozaitis, kuris taipgi turi didelį patyrimą visuomeninėje veikloje ir kuris taipgi yra vienas stambiųjų šulų SLA darbuobuose. Jis per ilgus metus buvo 115 kuopos pirmininku, dabar yra septintosios apskrities vice pirmininkas ir nenuilstamas SLA organo Tėvynės bendradarbis.

Gyvai visuose pasitarimuose dalyvavo ir A. Miliauskas, kuris taipgi yra tolygus visos SLA veiklos šulas su nemažesniais patyrimais veikloje. Jis yra savo kuopos fin. sekretorius ir uolus veikėjas visuomenės darbuose.

Be šių veikėjų visuose pasitarimuose dalyvavo darbštus Wilkes Barre veikėjas Tamulinas.

Nei kiek nemažesnį rupesnį dėl SLA rodė ir ponios. Visuose pasitarimuose dalyvavo A. Gegužienė, J. Gegužytė-Žalonis, kurios veik visada yra įvairių savo apskrities paruošimų rengėjos, o gerbiamoji Žalonienė yra savo kuopos sekretorė, nuolatinė SLA seimų delegatė ir Jaunuolių Komisijos narė.

Daug praktiškų patarimų įnešė pasitarimuose dalyvavusi p. Miliauskienė. Ji yra savo kuopos sekretorė ir organizatorė. Taigi, SLA veikloje taipgi ne naujokė, bet su dideliais patyrimais.

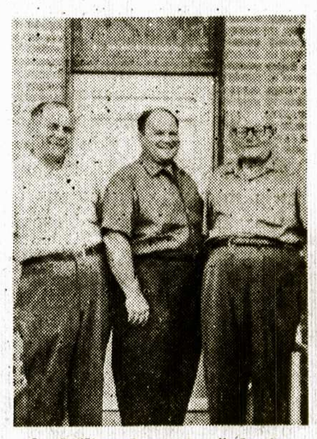

A. Miliauskas, A. Žalonis ir S. Gegužis

Be visų kitų visuose pasitarimuose dalyvavo p. Gegužių žentas A. Žalonis. Jis kaip čia gimęs, dėl savo jaunatvės, lietuviškoje veikloje iki šiol mažai tepasireiškė, bet savo uošvių įtakoje ir savo jaunos, veiklios lietuviškoje dirvoje, žmonos, nėra abejonės, kad ateityje išaugs į stambų SLA veiklos šulą.

Šiame pasitarime buvo aptarta daug įvairių klausimų, liečiančių SLA organizaciją ir bendrą lietuvišką veiklą. Bet iš visų pasitarimų tenka padaryti vieną ryškią išvadą, kad SLA veikėjai veik visą savo poilsio laiką atiduoda savo organizacijai.

Žinios iš Okupuotos Lietuvos

(Eltos pranešimai)

Kodifikuoja Lietuvos įstatyminius aktus. Pastaraisiais keliais metais esąs paruoštas spaudai Lietuvos TSR įstatymų, aukšč. tarybos prezidiumo įsakymu bei vyriausybės nutarimų chronologinis rinkinys keturiais tomais. Rinkinyje esą įdėti veikiantieji įstatyminiai aktai, išleisti nuo sovietinės valdžios sukurimo Lietuvoje 1940 metais iki 1955 metų sausio 1 dienos. Baigiamas ruošti taip pat šio rinkinio penktasis tomas, kuris apims įstatyminius aktus 1955-56 metais. Iki šiol pasirodė tik pirmas to rinkinio tomas.

—o—

Ministeris patvirtina tik po 2 metų. "Tiesa" bara apsileidimus Lietuvos tekstilės pramonėje. Fabrikai išleidžią blogos kokybės audinius, o kad pirkėjai nepastebėtų, audinius tamsiai perdažo. Nauji audiniai esą išleidžiami labai sunkiai. Trunką kartais net du metus, kol ministerija patvirtina naujų audinių gamybos planus. Dėl tos priežasties daugelis audinių ilgą eilę metų gaminami vis tie patys ir pirkėjų nebemėgiami.

NAUJA SUSIVIENIJIMO APDRAUDA VX

Su šiuo vajum SLA įvedė naują 10 metų taupomąją apdraudą, kuri pavadinta VX.

Šią naują apdraudą įvedė pačių SLA narių ir naujai prisirašančių patogumui. Daugelis narių, ypač tie, kurie nori savo vaikams einantiems į mokslus sudėti santaupas ir turėti vaikus apdraustus nusiskundė, kad 20 metų taupomoji apdrauda per ilgai trunka. Esą, jei vaiką apdraudžia 10 metų, o pilną apdraudą gali atsiimti tik po 20 metų, tai apdraudą vaikas gauna tik jam 30 metų sukakus, kai visus mokslus jau baigęs.

Dr. Pautienius iš Clevelando, kuris turi du vaikus ir kiti, kurie nori turėti garantijas savo vaikų mokslui, kėlė šį klausimą ir patarė taupomą apdraudą turėti ir 10 metų. SLA atsižvelgdamas į tuos tėvų pageidavimus ir įvedė naują 10 metų taupomąją apdraudą.

Įvedus šią naują VX—10 metų taupomąją apdraudą, kiekviena šeima, labai lengvomis sąlygomis gali užtikrinti savo vaikams stipendijas mokslui eiti.

Kiekvienas SLA narys kasmet savo vaikui 5, 6 ar daugiau metų amžiaus gali paimti, sakysime $1000 (ar daugiau) apdraudą. Kitais metais vėl $1000, t r e č i a i s — vėl $1000 ir tt. Sakysime, kad vaiką apdraudžia 8 metų amžiaus. Sulaukus vaikui 18 metų, jis gauna pirmą tukstantį, 19 metų antrą ir tt.

Be to, kiekvieno apdrausto jaunuolio sumokėti mokesčiai sugrįžta, nes paima pilną apdraudą, tuo budu vaikas per visą 10 metų turėjo beveik nemokamai apdraudą. Šalia šios apdraudos kiekvienam dar galima įsigyti Akcidentalė apdrauda, kuri yra labai pigi (metams tik $2.00 už $1000 apdraudos). Ši nauja apdrauda kiekvienai šeimai duoda užtikrinimą dėl vaikų ateities.

Atsimenant, kad investmentai į SLA apdraudas yra patys saugiausi, saugesni negu bet kokios sutaupos banke, ši nauja VX apdrauda darosi visai aktuali ir kasdieninis reikalas kiekvienos šeimos.

Naujoji VX apdrauda lygiai naudinga ir kiekvienam vyresnio amžiaus žmogui. Jis įmokėtus savo pinigus atsiima atgal, ir pačią apdraudą turi nemokamai. Savo apdraudą taip pat, kasmet gali didinti, o vėliau palaipsniui ją atsiimti. Be to, kiekvienas, ar jaunas ar senas, atsiėmęs savo sutaupų apdraudą, gali tęsti savo mokėjimus, už kuriuos gaus naują apdraudą. Jaunuolis 10 metų atsiėmęs savo $1000 grynais už tuos pačius mokesčius mokėdamas juos toliau, gali gauti $7,500 viso amžiaus apdrauda.

$4,000 20 metų išmokamą apdraudą arba

$2,300 20 metų taupomąją apdraudą.

Šios pratestinių apdraudų sumos keičiasi pagal žmogaus amžių.

Naujoji VX—10 metų taupomoji apdrauda įvesta pačių narių naudai ir jų patogumui.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America

M. LEO VASIL
Editor

DR. M. J. VINIKAS
Manager

EARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States $3.00
To Foreign Countries $4.00

307 West 30th Street
New York 1, N. Y.
Tel. LAckawanna 4-5529

Susivienijimo kuopų skubūs pranešimai turi būti prisiųsti ne vėlau savaitę laiko prieš laikraščio išleidimą. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taiso savo nuožiura.

Keičiant adresus, BUTINAI paduokite senos numerį ir seną adresą.

MUSŲ REIKALAI

Jaunuoliams grįžtant į mokyklas

Atostogoms praėjus ir vasaros sezonui einant prie pabaigos, lietuvių ir kitų tautų jaunuoliai grįžta į mokyklas mokslą tęsti, kad jį užbaigę galėtų but naudingi patys sau, savo tautai ir savo valstybei. Vieni jų grįžta į pradines mokyklas, antri į aukštesnes, treti į universitetus studijuoti pasirnktą mokslo sritį.

Tarp daugelio kitų jaunuolių, nemažas skaičius grįžta į mokyklas Susivienijimo narių sunys ir dukros, kurių tarpe yra nemažai musų organizacijos narių, prigulinčių nuo pat mažens, kurių prirašymu prie Susivienijimo pasirupino jų tėvai, kad jiems paaugus, lankant mokyklas, gali patikti vienokia ar kitokia nelaimė, jiems esant apdraustiems, tėvams nereikėtų galvas sukti iš kur gauti lėšų apmokėti gydytojams ir kitas išlaidas.

Todėl dabar, atėjus mokyklų lankymo sezonui ir prasidėjus naujam musų organizacijos vajui, Susivienijimo nariai, kurių vaikai dar nepriklauso Susivienijime, privalo tuo svarbių reikalu pasirupinti ir savo vaikus apdrausti, nes vaikams einant į mokyklą skersai gatvę ar kitur gali patikti nelaimė, nesant apdraustiems, tėvams gali sudaryti didelis galvosukis iš kur gauti lėšų apmokėjimui gydytojams ar kitas išlaidas. Taigi apdrauskite savo vaikus, kad vėliau nereikėtų gailėtis.

:—◆—:

Padarykite gaisius kuopų susirinkimus

Kaikurios kuopos vasaros metu nelaikė susirinkimų per du mėnesius, kad davus progą nariams pasilsėti ir ramiai praleisti atostogas šiltam vasaros orui esant, nes nuolatiniai visoki susirinkimai ir kasdieninės pareigos kiekvieną veikėją pavargina ir poilsis reikalas.

Dabar, vasaros sezonui einant prie pabaigos, kuopų susirinkimai privalėtų buti laikomi kiekvieną mėnesį ir veikla pagyvinta, nes vasaros metu kuopų pareigunai ir nariai pasilsėję ir įgavę energijos neatsisakys padirbėti savo organizacijai ir ją stiprinti narių skaičium. Ypatingai svarbu, kad kuopų susirinkimai butų gausus šiuo metu, kada prasidėjo naujas vajus, tai susirinkimuose jis privalėtų buti apsvarstytas ir išrinkti ar paskirti organizatoriai verbavimui nepriklausančių lietuvių ir lietuvaičių į savo brolišką organizaciją.

Kad susirinkimai butų gausūs nariais, sekretoriai ar kiti pareigunai, kuriems tas darbas pavestas, privalo paskelbti susirinkimus organe ir pakviesti narius susirinkimuose dalyvauti. To nepadarius, daugelis narių užmiršta kada jų kuopų susirinkimai įvyksta.

SLA Reikalai ir Veikla

Susivienijimo 7-tos Apskrities Metinis Suvažiavimas

Sekmadienį, rugsėjo 29 dieną, įvyks Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 7-tos apskrities metinis suvažiavimas Lietuvių Piliečių Klubo salėje, 91 North Main Street, Pittston, Pa. Pradžia lygiai 2 valandą po pietų.

Į suvažiavimą raginame kuopas prisiųsti kuodaugiausiai delegatų, nes yra daug reikalų aptarimui. Išgirsime raportus kiek pinigų uždirbome iš šios vasaros parengimų. Bus valdybos rinkimai sekantiems metams ir bus daugiau įvairių reikalų aptarimui.

Suvažiavime dalyvaus centro sekretorius dr. M. J. Vinikas. Jis aiškins apie naują vajų kaip gauti kuodaugiausiai narių ir abelnai apie Susivienijimo eigą.

Kviečiame ir tas kuopas, kurios dėl kokio nors išrokavimo, dar apskrity nepriklauso. Apskritys iš tų kuopų, kurių iždai šlubuoja, jokių mokesčių nereikalauja, bet gali toms kuopoms šiokiu ar tokiu budu pagelbėti. Lai šis pranešimas bus oficialiu pakvietimu. Jei kurios kuopos negali delegatų išrinkti, tai lai pačios valdybos dalyvauja suvažiavime.

Delegatai ir svečiai bus pavaišinti skania vakariene. Tad kviečiame skaitlingai visus suvažiuoti.

Pasimatysime suvažiavime.

Adomas Miliauskas,
SLA 7-tos apskrities pirmininkas
Juozas Maceina,
SLA vice prez. ir 7-tos apskr. sekretorius.

Vainis J. Laukonis, Filosofijos Daktaras

Vainis Juozas Laukonis

Detroit, Mich. — Mus detroitiečius pasiekė linksma žinia, kad musų prietelių ir ilgamečių Susivienijimo narių sunus Vainis, rugpiučio 24 dieną Cincinnati universitete užbaigė aukštąjį mokslą su filosofijos daktaro laipsniu.

Šiam jaunuoliui teko išsėdėti kolegijos suole virš dešimts metų. Kilęs antrasis pasaulinis karas, Vainį užklupo studijuojantį Detroito universitete dantisteriją. Jis nujausdamas, kad reikės eiti karinėn tarnybon, bet nenorėdamas buti eiliniu kariu, įstojo į laivininkystės mokyklą Kings Point, kurią baigė dviejų metų laikotarpyje, ir tuojaus buvo pasiųstas į laivą. Tarnyba karo metu buvo pavojinga: pavojus buvo ne tik lauke, bet ir jurose, nes jurų dievaičio Neptuno keliamos audros, priešų minos, submarinai ir orlaiviai bile momentu galėjo atimti gyvybę. Bet ir tokiuose momentuose šis gabus ir ryžtingas jaunuolis dažnai greitu laiku padarydavo didelį žygį pirmyn. Vainis padaręs vos porą kelionių į Afriką ir Australiją, jau buvo pakeltas į pirmasias eiles, tai yra dešinioji ranka kapitono.

Plaukiant laivui iš Amerikos į Australiją, tiesiuosius kelius žinojo japonai ir dažnai jų submarinai pastodavo Amerikos laivams kelius ir juos nuskandindavo, todėl laivai plaukdami darydavo vingius ir užsisukimus, kad aplenkti japonų submarinų bazes. Laivui, kuriuo plaukė Vainis, bedarant vingius ir patekus į tamses miglas, teko nuklist iš kelio porą šimtų mylių ir gresė patekimas į japonų submarinų pavojų. Laivo buletenis rašo, kad dėka navigatoriaus Laukonio lanksčiai orentacijai ir budriai akiai musų laivas nugalėjo gresiančius pavojus.

Karui pasibaigus, kaip visi jaunuoliai, taip ir Vainis galėjo pasirinkti darbą kokį norėjo. Vainiui į kapitono uniformą buvo adaras kelias, bet mamytė pareiškė, kad ji nori matyti sunų žeme vaikščiojantį ir matyti dažnai, ko nebus galima bunant kapitonu. Taip esant, Vainis pasakė: Mama, jei nenori, kad aš bučia kapitonu, tai aš busiu matematikos profesorius, ir įstojo į University of Cincinnati fizikos-matematikos studijuoti ir kartu turėjo valdišką darbą prie atomo studijų, už kurį gaudavo iš valdžios 2,400 dolerių į metus. Dabar šį mokslinį žydinį garbingai baigė.

Kada buvome jauni, žmonų nė vaikų neturėjome, su tėvu Jonu Laukoniu, diskusuodavome, taip sakant jieškojome gyvenimo prasmės sau ir savo lietuviškai tautai. Iš Jono pusės buvo aiškus nusistatymas, kad kaip lietuvis individas, taip ir tauta, gali pasiekti šviesesnio rytojaus tik per mokslą ir darbą. Pirmasis "senio" Laukonio tikslas buvo įvykdytas, vaikai išmokslinti, antrasis sunus Vytautas yra aironautik inžinierius, tad reikia tikėti, kad vaikai jo neapvyls.

F. Motuzas.

Iš Saulėtos Floridos, Miami

Mirė George Chernauckas, SLA 44 Kuopos Narys

Šių metų liepos mėn. 29 dieną mirė George Chernauckas, Susivienijimo 44 kuopos narys. Palaidotas Woodlawn Park Mauzoliejume, Miami, Florida.

Priklausė prie SLA 44 kuopos, kurion persikėlė iš Chicagos. Gyvendamas Chicagoje, buvo labai žymus ir veiklus asmuo.

Velionis į amžino poilsio vietą, mauzoliejų, palydėtas didelio burio draugų ir pažįstamų, kurie važiavo apie 30 automobilių. Jis dar gyvas budamas man ir mano žmonai rodė vietą mauzoliejume, kurią jis buvo įsigijęs Miami, Floridoje sau ir savo žmonai, kuri kainavo $2,600.

Dideliame nuliudime liko žmona Josephine, sunus Edvardas (Chicagos policijos narys), Frank, Mattew ir Thomas; dukterys: Julia Zaremy ir Pauline, ir kiti giminės bei draugai.

Lai jam buna lengva ilsėtis laisvoje Amerikoje, o nuliudime likusiai šeimai, giminėms ir draugams reiškiu užuojautą

C. K. Braze.

Dėkoja Susivienijimui už Aukas

Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius dr. P. Grigaitis ir Lietuvių Kambario Pittsburgho Universitete Komiteto sekretorius Juozas Virbickas, per iždininkę Norą Gugienę, dėkoja Susivienijimui už aukas Amerikos Lietuvių Tarybai ir Lietuvių Kambariui Universitete.

Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius rašo:

Poniai Norai Gugis,
SLA iždininkei,
3323 So. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

Gerbiamoji Iždininke:

Tik ką gavome $20.00 (dvidešimties dolerių) auką, kuri buvo įteikta 49-jo SLA seimo metu Amerikos Lietuvių Tarybos veiklai paremti. ALT Vykdomasis Komitetas nuoširdžiai dėkoja už minėtosios aukos perdavimą. Malonėkite persiųsti musų padėką faktinajam aukos davėjui.

Jusų vardu išrašėme $20.00 sumos pakvitavimą, kurį pridedame prie šio laiško. Priimkite geriausius linkėjimus.

Su pagarba,
P. Grigaitis,
ALT sekretorius.

—o—

Lietuvių Kambario Pittsburgho Universitete Komiteto sekretorius Juozas Virbickas rašo:

Poniai Norai Gugis,
SLA iždininkei,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

Gerbiamoji Tamsta:

Lietuvių Kambario Komitetas turėjo savo susirinkimą, kuriame iždininkas Ad. Marchulaitis pranešė, kad gavo nuo Jusų auką Lietuvių Kambariui sumoje $100.00, už kurią tariame širdingą ačiu!

Ponia B. Pivaronienė lankėsi Kanadoje ir matėsi su p. Tamošaitiene, kuri prižadėjo mums išausti naują audinį Lietuvių Kambario Universitete sienoms, nes mes norime kambarį pagražinti, nes jau viskas nublukę. Pagražinimo pusę lėšų mes patys turime sumokėti, o kitą pusę sumokės universitetas.

Taigi dar kartą varde viso komiteto širdingai dėkojame visai Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Centro valdybai.

Juozas Virbickas,
Komiteto sekretorius.

Port Chester, N. Y.

SLA 367 KUOPOS

susirinkimas šaukiamas šių metų spalio mėn. 13 dieną, priprastu laiku ir priprastoje vietoje. Visi nariai ir visos narės kviečiami dalyvauti šiame susirinkime ir užsimokėti mėnesines mokestis, kad neliktumėt suspenduoti. Yra ir kitų reikalų aptarimui, tad visų narių dalyvavimas butinas.

Ona Gotautienė,
SLA 367 kuopos fin. sekr.

Susivienijimo vajus prasidėjo rugsėjo pirmą dieną, kurio metu kiekvieno nario pareiga prirašyti savo gimines, draugus ir pažįstamus.

Sveikatos Skyrius

Šį skyrių, pašvęstą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narių sveikatos reikalams veda DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas.

Rašo DR. S. BIEŽIS

Nuovargio Reikšmė

(Tęsinys)

Nuovargis kartais sutrukdo arba ir net visai nutraukia užsibrėštą darbą baigti. Tai gali sudaryti netikrumų ar rimtų pasekmių, ypač kada svarbus darbas reikalauja baigti skubotai ir laiku. Šitokiais atsitikimais butų svarbu, jei rastusi priemonės pašalinti arba nors jį nutolinti. Stimuliantai kaip kava, arbata ir kiti turi kafeino, akstinančio nervų sistemą, dalinai patarnauja šia linkme. Bet reikia žinoti, kad tai tik laikinas nuovargio atitolinimas, bet jokiu budu nepašalinąs jo. Yra ir tulų vaizdų, turinčių tokią pat veikmę. Jų vartojimas trumpam laikui gali buti pateisintas, bet privalome aiškiai suprasti, kad nė vieni, nė kiti visai neteikia jokios energijos, o tik laikinai pašalina nuovargio jutimą. Kitais žodžiai sakant pareina, kad visi stimuliantai turi tiek reikšmės, kiek botagas arkliui, nebepajėgiančiam traukti. Jie visai nevartotini, nebent išimtinais atsitikimais ir su aiškiu supratimu ko tikrai siekiama. Priešingame atsitikime mažiau ar daugiau žalos galima tikėtis ir ji tikrai įvyksta.

Nuovargį reikia suprasti kaip fizijologinį procesą, reiškiantį išsisemiančią energijos atsargą ir reikalaujantį skubaus papildymo, be kurio bus žengiama į pavojaus ribas. Tą privalome rimtai įvertinti savo sveikatos gerovei. Nuovargį galima palyginti skardžiam švilpukui, duodančiam aiškų signalą sustoti ir paliauti dirbamą darbą, neatsižvelgiant kokis jis bebutų. Tai gamtos aiškus patvarkymas bei nepakeičiama taisyklė, kuri visiems privaloma. Kas to viso sąmoningai ar kitaip neklauso ar nepaiso, tai neišvengiamai fiziškai nukenčia, nekurie tuojaus, o kiti tik ilgesniam laikui praėjus. Vienok be atitinkamos žymės niekas neišliekia, ypatingai jei tai dažnai kartojasi.

Nuovargis kad ir menkesnio laipsnio dar ir tuo svarbus bei reikšmingas, kad jis dažnai esti susijęs su mažomis ir didelėmis nelaimėmis. Yra žinomas faktas, kad daugiausia visokių susižeidimų darbovietėse įvyksta vakarop, kada daugelis darbininkų mažiau ar daugiau jau įvargę. Tas pats ir gyvenamuose butuose. Trafikoje daugiausia sužeidimų pasitaiko, kuomet pavargęs asmuo vairuoja automobilių, kartais net užmigdamas iš pervargimo. Nuvargusių žmonių jutimas, akylumas ir protavimas žymiai sumažėja, nors jie patys to nepastebi ir net nežino. Dėl to tokie aksidentai ir įvyksta, nes nuovoka apdairumo, logiško galvojimo ir tikslaus numatymo ar apskaičiavimo žymiai sumažėja. Žodžiu, tiek fiziškas, tiek protiškas apsukrumas nuvargusių žmonių susilpnėja. Greta to viso, jų darbo našumas tolygiai sumažėja, atseit, jų produktingumas menkesnis.

Sutraukoje galima pasakyti, kad nuovargis yra gamtos tikslus įspėjimas, reiškiąs išsibaigiančią žmogaus energiją ir taip pat galima pasakyti, kad tai rimtas įsakymas tuč tuojau paliauti dirbus. Priešingame atvėjuje neišvengiamai seka kunui žala, proporcinga nuovargio laipsniui ir ilgiui. Tinkamas poilsis yra butinas sužalojimo išvengimui. Tyras oras ir krakmolinis maistas atpildo išvartotus rezervus. O tas ramus parą miegas išdėvėtus organizmo audinius atstato ir saugiai paruošia žmogų naujam darbui.

Nuosaikumas yra svarbi rodyklė sveikatos priežiuros, kurią reikia vykinti kasdien. Klausimas ir pildymas gamtos racionalių dėsnių yra sveikatos taupymas bei gyvenamojo amžiaus ilginimas. Kas priešinasi nekeičiamiems gamtos įstatymams, tas tikrų tikriausiai rengias įvairiems sveikatos pakrikimams.

Susivienijimo Kuopų ir Apskričių PARENGIMAI

Chicago, Ill. — Susivienijimo 134 moterų kuopos rengiama rudeninė išvyka-piknikas įvyks sekmadienį, rugsėjo 15 dieną, Leppos aržuolyne, 8212 So. Kean Avenue, arti Archer Avenue. Prasidės 12 valandą. Rengėjos ir kuopos valdyba nuoširdžiai kviečia visų vietinių Susivienijimo kuopų narius ir nares, bei visus lietuvius ir lietuvaites dalyvauti 134 moterų kuopos išvykoje ir linksmai praleisti laiką.

—o—

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pirmosios apskrities metinis suvažiavimas šaukiakiamas šių metų rugsėjo 22 dieną, pirmą valandą po pietų, Lietuvių Klubo svetainėj, 631-633 Walnut Avenue, Easton, Pa. Apskrities sekretorius prašo visas prie pirmosios apskrities priklausančias kuopas išrinkti atitinkamą skaičių delegatų ir prisiųsti suvažiaviman, nes bus svarstomi svarbūs organizacijos reikalai.

—o—

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje ketvirtosios apskrities metinis suvažiavimas šaukiamas šių metų spalio 27 dieną, Lietuvių Klubo Salėje, 243 Front Street, New Haven, Conn. Prasidės 10:30 valandą ryte. Apskrities sekretorius prašo prie apskrities priklausančias kuopas išrinkti delegatus ir prisiųsti suvažiaviman paminėtu laiku, nes yra svarbių organizacijos reikalų aptarimui.

—o—

Pittston, Pa. — Susivienijimo 7 kuopa rengia vakarienę su šokiais šių metų spalių mėn. 19 dieną, Klubo Salėje. 91 North Main Street. Rengėjai prašo narius ir ne narius iš anksto įsigyti bilietus ir dalyvauti vakarienėje, pasišokti ir linksmai praleisti vakarą. Patenkinkite rengėjų prašymą ir iš anksto ruoškitės vakarienei, o atėjus spalių 19 dienai, joje dalyvaukite.

—o—

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje antrosios apskrities metinis kuopų atstovų suvažiavimas šaukiamas šių metų spalių mėn. 27 dieną, 1 valandą po pietų, DLK Vytauto Klubo svetainėje, 447 Central Street, Lowell, Mass. Apskrities pareigunai prašo kuopas išrinkti atitinkamą skaičių delegatų ir prisiųsti suvažiaviman, tąd patenkinkite pareigunų prašymą ir rugsėjo mėnesio susirinkimuose išrinkite delegatus.

—o—

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 7-sios apskrities metinis suvažiavimas šaukiamas rugsėjo mėn. 29 dieną, Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje, 91 North Main Street, Pittston, Pa. Prasidės 2 valandą po pietų. Apskrities pareigunai prašo visas prie apskrities priklausančias kuopas išrinkti atitinkamą skaičių delegatų ir juos įpareigoti dalyvauti suvažiavime. Patenkinkite pareigunų pageidavimą ir 7-sios apskrities ribose gyvuojančios kuopos pasiųskite delegatus.

Pittsburgh, Pa.

Gražiai Praėjo Lietuvių Diena

Rugpiučio mėn. 11 dieną Pittsburgho ir apylinkės lietuviai, sudarantieji Vakarų Pennsylvanijos Lietuvių Jungtinių Organizacijų Komitetą, kuriam vadovauja adv. Eddy Schultz, surengė didžiulį išvažiavimo sąskrydį, vadinamą Visų Lietuvių Diena gražiame West Viev Parke, kuri praėjo su dideliu pasisekimu. Diena pasitaikė labai graži, saulėta, tai žmonių prisirinko keli tukstančiai. Kitais metais Lietuvių Dieną lietus sutrukdydavo, o šiemet diena buvo graži, todėl svečių mėtėsi ir iš kitų vietovių.

Pittsburgho lietuviai kunigai irgi prisidėjo, jie ragino savo parapijonus dalyvauti lietuvių dienos minėjime. Dienos programa susidėjo iš kalbų ir dainų. Principialiu kalbėtoju buvo kun. Jonas Misius. Antras kalbėjo aldermonas Jos. A. Norris, lietuvis, o iš amerikonų kalbėjo Pittsburgho miesto mėro atstovas Mr. Tomas Barrar, ir kongresmanas James G. Fulton.

Meninės programos dalį atliko Melodi Club choras iš Esplen, Pa., muziko Al. Sadausko vadovaujamas, 7 valandą vakare org. prez. adv. Eddy Schultz atidarė programą. Taręs keletą įžangos žodžių, pakvietė ir kartu su visa publika sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Kun. V. Budreckas pasakė invokaciją. SLA prez. P. Dargis, budamas užimtas Susivienijimo reikalais, iš Atlantic City sveikimo telegrama, kurią perskaitė adv. Schultz. P. Dargiui už prisiųstą sveikinimą publika smarkiai plojo.

Meninėj programoj buvo Kupletų Dėdė Vytautas Jucevičius. Jis gana sumaniai vadovavo visai programos eigai, iš anksto nustatyta tvarka. Jis prie migrafono, pritardamas akordijonu ir kartu su visa publika sudainavo keletą gražių lietuviškų dainelių. Be to, Kupletų Dėd. V. Jucevičius dar ir savo kupletus padainavo, apdainuodamas pittsburgiečių gerus darbus ir kt. Reikia pasakyti, kad visiems patiko ir padarė gerą įspudį. Atrodo visi dalyviai maloniai praleido laiką ir grįžo namo patenkinti.

Svarbus Pranešimas

Pittsburgho ir apylinkės lietuviai, sudarantieji Vakarų Pennsylvanijos Lietuvių Jungtinių Organizacijų Komitetą, kuriam vadovauja adv. Eddy Schultz, praneša, kad suvažiavimas įvyks spalio mėn. 25 dieną, penktadienį, Lithuanian Independent Literary Club, 509 W. Grant Ave., Duquesne, Pa. Pradžia 8 valandą vakare.

Visi draugijų, klubų, organizacijų ir parapijų atstovai prašomi butinai dalyvauti suvažiavime, nes bus svarstoma svarbūs reikalai. Po suvažiavimo bus vaišės.

Fr. Žilionis.

A. GRIGAITIS

DIDIKA

(Tęsinys)

Ryte geriau, vakare blogiau už ligonį atsakė jo žmona. Aldonio pirkia pernai nudegė ir jie gyvenimui laikinai įsirengė kampelį tvarte. Aldoniui, kurs buvo įžengęs į aštuntą dešimtį statyti naują pirkią truko drąsos ir jėgų. Antra, jau buvo sudaryti planai kaimui skirstytis viensėdžiuos.

Aldonai turėjo gauti sklypą už kaimo. Žinoma, statytis triobėsį senoj sodyboj nebuvo prasmės. Reikėjo laukti.

Pora mažų langelių, plukta asla, prie vienos sienos iš lentų sukalta lova, stalas, pora suolelių, tai visa Aldonių pirkia.

Mano kolega — šeptunas gulėjo, tikriau sakant, pusiau sėdėjo lovoj, atsirėmęs į dvi storas pagalves, sunkiai alsavo, dažnai kosėjo ir skrebliavo į šale lovos dėžę su smėliu.

Keistas jis man pasirodė. Plikos galvos pakraščius dengė skysti žili plaukai. Ausys pailgos, it asilo, plonas, ir permatomas, it stiklas. Iš ausų kyšojo pluoštelis žilų plaukų, panosėj ir pausiai. Nosis ilga, į galą nusmailinta, kiek užlinkus apačioj,— tikras vanago snapas. Veidas išdžiuvęs, veido odą susiraukšlėjus, gelsvai žemėta. Bazda šiandien skusta. Matomai, gydytojo belaukiant, žmona apšvarino savo vyrą. Dešinėji akis užakus. Vėliau sužinojau, jog Aldoniui prieš trejetą desėtkų metų, piaunant javus, įkrito akin ašaka, kurią kaimynas išlaižė, bet akis pradėjo nežmoniškai skaudėti ir puliuoti. Senosios dvarininkės B. patarimu, jisai atsidurė Vilniuje šv. Jokubo ligoninėj, kur jam akį išėmė. Daktaras pasakęs: "Dar pora dienų vėliau, butų ir antroji akis užsikrėtus ir butai likęs aklas". Paklaustas ligonis ar praeitą naktį miegojęs, pasisuko ir žvilgtelėjo į name savo likusia akim. Jo įdubusioj aky žybtelėjo žalsvas žiburėlis, žybtelėjo ir užgeso. Dar pora kartų susitiko musų žvilgsniai, bet tai jau buvo kasdieninės akys. Supratau, jog ne ligonis kvietė gydytoją, bet žmonos įprašytas sutiko su gydytojo apsilankymu. Ilgai netyrinėjau, nes liga buvo ir taip aiški — kaip žmonės sako senatvės dusulys, kurs veda į kapus.

Aldonienė pripuolė manęs klausinėti, ar jos vyras pasveiksiąs. Aš, žinoma, pradėjau raminti, bet ligonis su karčia šypsena tarė: Neklausinėk, Ona! Aš tau sakiau, man beliko gyvent tik keletas dienų. Nerašyk tamsta man recepto, bereikalingai tik pinigas bus išmestas.

Atrodė, dar norėjo pridurti: Mes daktarai jaučiame, kai paskutinoji ateina, kai kojas reikia atsukti į duris. Bet Aldonienė neatleido manęs, kol neparašiau recepto. Ji skarelės kampu nusišluostė pasirodžiusę jos akyse ašarą.

Nors Aldonienė buvo nesena moteris, bet likti vienai uky su mažamečiu sunum ją baugino. O gal ir tampresni ryšiai ją rišo su Aldoniu.

Grįžus pas Didiką, pastarasis paprašė užustalėn. Stalas jau buvo padengtas balta staltiese. Ant stalo — medaus molinis duobenėlis, kiaušinių, sviesto, surio, juodos duonos ir pora stikliukų. Tuoj pat atsirado pusbonkis dėgtinės.

Nugėrus stikliuką-antrą paprašiau Didikos papasakoti apie Aldonį ir jo šeptunavimą. Ir štai ką jis man porino. Aldonis ne vietinis gyventojas. Jisai atėjo žentuosna į Keršius jau senu kavalierium budamas. Tiesa ir Keršytė jau ne pirmos jaunystės ir mergaudami ukininkaičiai su piršliais lenkdavo jų kiemą.

Aldonis buvo aukšto ugio, liesas, kiek praplikęs, išdžiuvusio veido vyras. Aplamai, jis buvo, kaip ir kiti žmonės, bet jo akys buvo nepaprastos. Pilksvų akių žvilgsniu jisai kiekvieną kerėdavo, o pyktelėjusio, it žaibai iš akių lėkdavo.

Keršių žemelė buvo naši. Matyti, ji, Onuškio gyventoją, ir paviliojo buti Keršių žentu.

Trečiuose jų vedybų metuose gimdymo metu pora dienų pasikankinus mirė jo žmona, mirė ir naujagimis. Uošvis jau buvo miręs. Senukė uošvė, žmonos motina, padėjo žentui šeimininkauti.

Peržengęs septintą dešimtį Aldonis, vedė Oną Paškiutę iš Paakmenės ir sulaukė Maciuko, kuriam dabar penkti eina.

Nors jų amžius skirtingas, bet gyvena didelėj santaikoj. O Maciuka nepasidalina, nors pusiau piauk!

Didikos nuomone — senatvėj žmogus pasiilgsta jaunystės, kurią jam pavaduoja vaikai. Vaikai žaidžia, linksminasi ir seniui rodosi, jog tai jis vėl iš naujo gyvena.

Nelabai man buvo įdomu klausyti Aldonies gyvenimo istorijos, man norėjosi išgirsti apie Aldonį-šeptuną.

Mano užvedamas Didika papasakojo, kaip Aldonis jam skaudantį danktį nužadėjęs. kartą, tęsė toliau Didika, girininkas pranešė, jog, kaip rytoj, atvyksta urėdas. Rusų laikais urėdas vadinosi liesničius. Reikia pasirengti priimti poną liesničių, kad vyriausybė miške nekeltų galvos į viršų, į pušų viršunes, arba, jei ir pažiurėtų į viršų, nematytų kas nereikalinga, reikia urėdui ir girininkui uždėti tamsius akinius. Siunčiu Janką, kurs buvo tik vaikėzas, į Merkį žuvų, žinoma, geriausių — upėtakių. Nugėrimui pavengių užpylą ant rubrinės. Viskas tvarkoj revizijai. Urėdas, girininko lydimas, užsuka tiesiai pas mane į sodybą. Pasitinku viršininkus ir prašau vidun valandėlę pailsėti.

Neatsisako. Užeina pirkion. Ant stalo šalta žuvis, čia pat krosny čirškinama ir karšta. Stalo vidury pupso grafinas su zubrine. Ir negerenčiam pradėtų varvėti seilė. Prašau sėstis. Nejučiomis ir urėdui ir girininkui akyse pradeda raibaliuoti — akiniai uždėti. Pereinam eiguvą, pažiuri į pušų viršunes, bet jau nieko nemato. Aš Didiką pertraukiu ir primenu apie šeptuną.

Na, ponuli, ir pamiršau apie ką norėjau tau papasakoti.

Išgerkim, tuomet atsiminsi. O, tai teisybė.

A... apie Aldonį. Taip, taip apie Aldonį, kaip jis man dantį nužadėjo. Regis, kiek buvau nušalęs. Matai tuo kart su Janka šaltam Merky žuvavom. Į vakarą pradėjo gelti dantį. Ir vis aršyn ir aršyn. Dedu ant dakties ir šokių ir tokių vaistų — negelbsti. Gali, tamsta, suprasti — velniava. Čia atvyksta viršininkai, o aš kaip ne savas busiu rytoj! Kartą tris dienas gėlė dantį, kol pažystamas kalvis neišrovė. Dabar kiti laikai ir V-noj yra dantų gydytoja, o tais laikais siek Vilnių. Namiškiai irgi susirupino. Eik, ragina jie, pas Aldonį, nužadės. Reiškia eik pas šeptuną. Ne labai aš tikėjau tiems šeptunams, bet ką daryti. Gi nevažiuosi dėl danties į Vilnių, o kalvis, kurs dantis traukdavo, buvo jau pasimiręs.

Susigundžiau ir einu pas Aldonį. Radau jį kieme besitrusiant. Aldonis manęs paklausė: Vincai, ar dantį tau gelia, kad taip persikreipęs? Matai daktaras ištolo atspėjo.

Aldoni, įspėjai, gelbėk!

Gerai, sako Aldonis, dantis nustos sopėjęs ir miegosi kaip po ligos, bet... kas bet? Atlyginimas? Aš sumokėsiu, kiek norėsi.

Vincai, nekalbėk taip kvailai. Padėti kaimynui mano pareiga. Na, tai kas?

Žinai, neturiu malkų.

Suprantu. Nori, kad nematytau, kai miške sutiksiu su kirviu rankose.

Pušį kirviu neguldysiu, bet šakas apgenėsiu. Tavo pušys bus dar gražesnės, it kirpėjo apšvarintos.

Daryk, brolyti, ką nori, tik gelbėk nuo danties sopulio. Einam pirkion.

Ir nusivedė mane šeptunas. Iš pirkios išsivaręs žmoną, mane pasodino ant suolo, o patsai atsisėdo prieš mane ir liepė išsižioti neva pažiurėti skaudamąjį dantį.

Pravėrus burną, liepė žiurėti tiesiai jam į akis.

Žinai, ponuli, aš tokių akių savo gyvenime nesu matęs. Toj vienintėlėj aky kas tai blykstelėjo, mane nugazdino ir užgeso.

Davė išgerti kokių tai žolių ir liepė eiti namon. Bandžiau aš jį kalbinti, bet jis mane veik išstumė per slenkstį ir uždarė duris.

Išėjus į kiemą, dantys nustojo skaudėjęs, kaip ranka nuėmė. Gali pažiurėti, dar ir dabar tas kruminis sveikas sveikutėlis, o kiti jau išbyrėjo.

Didika išsižiojo ir pirštu parodė savo burnoj vienintelį toj pusėj kruminį dantį.

Matai, tai tau ir šeptunas. Šiaip nuo ligų geriau gydytojai. Nuo nervų gelbsti ir šeptunai.

Ant stalo atsirado trečias pusbonkis.

Žiuriu, mano bičiulis geria, bet neužkanda. Į mano pastabą, jog geriant reikia užkąsti, Didika šuktelėjo:

Katre, o Katre, spirgių! Katrė, jo vienturtė duktė, iš krosnies atnešė šiltų spirgintų lašinių.

Na, dabar, Didika, galim ir nugerti, apsidžiaugiau pamatęs riebią užkandą.

O, ponuli, maniau spirgių nevalgysi.

Ir vėl pasipylė kalbos. Ilgai kalbėjom. Išsikalbėjom apie gyvenimą, apie politiką, apie gydymą, net buvo paliesta šis tas iš astronomijos. Mudu pajutom esą vienminčiai, daugely gyvenimo dalykų

Porą žodžių apie jo dukterį, Katrę. Ji buvo stamboka, aukšta, kaip ir visi Didikai ugio mergina. Didikai gražumu nepasižymėjo — nepasižymėjo gražumu ir jų Katrė. Nereikėjo jai grožio, užteko moteriško švelnumo, kuklumo, moteriškumo. Tai dažnai atstoja moters grožį.

Ji ištekėjo už buvusio amerikono sunaus, kurs iš šimto hektarų smėlio dirbamos teturėjo apie ketvirtą hektarų.

Po pirmo kudikio ji pradėjo kosėti, silpnėti sveikata. O kai atvyko pas gydytoją ir padarė nuotrauką, plaučiai atrodė it rėtis. Į trejetą mėnesių, kaip žvakė, ši druckė sutirpo.

Pavasario gražią dieną atvyko pas mane Didikų Janka, prašydamas aplankyti jau kuris laikas sunkiai susirgusį jo totą, senąjį Didiką.

Mano bičiulis jau porą metų negalavo ir protarpiais užsukdavo pas mane pasirašyti receptą, pakartoti vaistus. Porą metų šie vaistai padėjo jo širdžiai pumpuoti kraują ir išnešioti po visą kuną. Bet pagaliau ir vaistai nustojo veikią.

Ką gi norėti? Žmogus persiritęs aštuntą dešimtį, žiurėk kada ateis laikas pasakyti sudie šiam pasauliui. Janka paaiškino, jog totai tinsta kojos, sunkiai alsuoja, nemiega, nevalgo, vos vos iš lovos pats tebeišlipa. Jankos nuomone vargu tota jau pasveiksęs.

Ilgai netrukus buvom Didikuose. Mano bičiulis gulėjo kambarėly, kuriame apart lovos buvo stalelis, pora suolelių. Ant vieno suolelio prie lovos—dėžutė su taboka, degtukai, rukamojo popierio ir tuščias vaistų buteliukas. Pro pravirą langą saulutės malonųs spinduliai glostė ligonį ir ligonio užnugary obluotų rąstų sieną.

Sveikas Didikai, — pasveikinau ligonį.

Ačiui ponuli, kad atvykai. Laukiau. Matai, kas man darosi. Jisai atidengė užklotą ir parodė sutinusias kojas, puntančius vidurius.

Veidas, ypač paakiai buvo taip pat papurtę. Akys, apsiblausę, pavargę, apatiškos. Pradėjus su ligoniu pokalbį, Janka išėjo iš kambario.

Tai niekis, Didina, duosiu vaistų ir praeis — bandžiau raminti ligonį.

Kai mirsiu praeis — buvo atsakymas.

Ne, ponuli, jau paskutinoji...

O kaip vaistai, gydytojai. Nuo giltinės nėra nei vaistų, nei gydytojo. Viešpats jau šaukia pas save.

Panorėjus ligonį patyrinėti, pastarasis it užsigavęs:

Daktare, nereikia.

Ofocialus kreipimasis — daktare, atsisakymas patikrinti jo sveikatą mane kiek nustebino ir aš net užsigavau.

Didika suprato mano mintį.

Ponuli, aš tamstą pakviečiau ne tam... žinai... pasikviečiau atsisveikinti. Jo veidas nušvito, lūpa persikreipė į šypseną. Tai taręs, it pavargęs, nukreipė savo žvilgsnį į lubas.

Didika pasikvietė savo bičiulį atsisveikinti!

Kiek patylėjęs: Viešpats Dievas ne visiems leidžia šiame pasauly taip ilgai baladotis kaip man. Mirti man jau nebaisu, nes ateina ji laiku, jau ir patsai pasiilgsti poilsio.

Jankai palieku gražų ukelį — dvylikos hakterų sklypelį, gražios naujos triobos, kulemoji, akselinė, viskas įrengta, gali gyventi.

Jo žmona rupestinga šeimininkė, motina dviejų vaikučių.

Ponuli, šį džiaugsmą nusinešiu į aną pasaulį.

Ligonis pradėjo sunkiau kvėpuoti. Pailsėjęs: Žinai ponuli, bet kai kas gaila palikti šiame pasauly, sunku atsiskirti.

Na?

Klausyk!

Ligonis nutilo.

Maniau ligonis pradėjo kliedėti.

Girdi? Duzgia!

Kas duzgia?

Bitės!

Tikrai už lango sodnely duzge bitės.

Jų man gaila. Janka ne bitininkas. Nebus kas jas prižiurėtų ir jos išnyks. Bitelės reikia mylėti, tuomet ir jos myli šeimininką ir jam apščiai neša medų.

Didika buvo susijaudinęs.

Janka, Janka, iš visų jėgų ligonis šuktelėjo sunų. Aš net kruptelėjau.

Atsidarė durys ir į kambarį įžengė marti, Jankos žmona, nešina duobenėliu medaus, lėkšte, peiliu ir šaukšteliu.

Paskui ją ėjo Janka su pusbonkiu ir dviem stikliukais.

Viską padėjus ant stalo, jaunoji Didikienė išėjo iš kambario.

Janka pripylė stikliukus ir atsirėmė prie advernyko.

Na, ponuli, išgerkim.

Didiko ranka su stikliuku drebėjo. Mano širdis pradėjo nerimauti, o protas nevirškino šio įvykio. Žmogus prieš mirtį dar nori išgerti. Bet greitai supratau reikalą — Didika norėjo atsisveikinti su manim:

Išgerkim — paragino ligonis. Aš paėmiau stikliuką į rankas. Ligonis sriubtelėjo ir pastatė degtinę ant suoliuko.

Užkąsk, ponuli, medaus. Dar mano koptas. Daugiau nekopsiu.

Tota, ką tu kalbi — įsikišo Janka. Tylėk, sunau, tu vaikas, nesupranti.

Pripilk!

Pripylė man stikliuką ir papildė ligonio nugertą.

Išgerkite.

Tota, žinai, aš negeriu.

Jei liepiu, išgerk su ponuliu. Atrodė norėjo pasakyti — bukite bičiuliais, kaip aš su tavim buvau.

Janka išgėrė ir nusipurtė.

Man norėjosi greičiau apleisti Didikus, nes jau viskas buvo pasakyta. Be to, ligonis buvo pavargęs. Pasiuliau parašyti vaistų, kad lengviau butų alsuoti. Ligonis sutiko.

Atsisveikinant ilgai laikėm mudu suspaudę vienas kito rankas. Atsisveikinom be žodžių, nes ir kalbėti nebuvo apie ką, pagaliau vienas kitą supratom.

Po kelių dienų Didika užmerkė akis. Palikęs šį pasaulį be baimės, be gailesčio, mirė pilnam prote, mirė kaip filosofas, mirė atlikęs šiam pasauly savo užduotį ir keliaująs poilsio amžinybėn... Išvirto Dzukijos šilų stuobris.

Aš stebėjausi ir pavydėjau Didiko šaltakraujiškumui stovint giltinei šale lovos. Aš buvau jaunas, man norėjosi gyventi. Dabar, kai įpusėjęs septintą dešimtį, mirtis darosi ne tik nebaisi, bet kartais jos pasiilgsti ir ramiai, net su šypsena, lauki, kada atsivers vartai į amžinybę.

Stuttgardo Apylinkės Lietuviai Nepatenkinti Nutraukimu Pašalpos

Lietuvių bendruomenę sujaudino žinia, kad Balfo vadovybė Muenchene nutraukė Stuttgardo lietuviams šalpą. Š. m. kovo mėn. Stuttgarto vietos vokiečių "Caritas" pranešė, kad Stuttgarto lietuvių šelpimą Balfas "perdavė" jiems ir nuo tos dienos jie šelps. Tačiau iki šios dienos Stuttgarto lietuviai iš "Caritas" nieko negavo. Nepaslaptis, kad "Caritas" pirmoje eilėje šelpia tik savo pabėgėlius.

Apie tokį svarbų nutarimą Balfo vadovybė net nepainformavo savo šalpos komisiją Stuffgarte. Atsiklausus Balfo Įgaliotinį Muenchene, buvo gautas atsakymas, kad toks patvarkymas padarytas "transporto sumetimais". Šitokia argumentacija tenka labai suabejoti, nes pasirodo, kad Stuttgarto aprupinimas kaip tik mažiausiai sudarė išlaidų dėl jo centrinės padėties. Kitos lietuvių bendruomenės Vokietijoje, net nuošaliai esančios yra Balfo šelpiamos ir toliau sena tvarka ir apimtimi. Todėl kyla pagrįstas vietos lietuvių samprotavimas, kokie yra šitokio Balfo vadovybės elgesio tikrieji motyvai. Kai kas spėja, kad Balfo vadovybei nepatinka Stuttgarto Balfo šalpos komisija ar net vietos bendruomenės valdyba, nors abi yra demokratiškai bendruomenės narių išrinktos. Tačiau, jei manome, kad valdybos nėra tinkamos, kam turi dėl to nukentėti bendruomenės nariai?

Argi Balfas neturi jų atžvilgiu jokios atsakomybės? Ši apylinkė turi apie 300 narių. Visi gyvena privačiai, stovyklos nėra. Šalpos dar vis reikalingi apie 100 asmenų. Jų tarpe yra daug senelių, invalidų, silpnapročių, vaikų ir bręstančių jaunuolių, kurių nepasituri tėvai neįstengia pilnai aprupinti, ir 30 džiovininkų, kurių padėtis itin yra sunki, nes jie yra visiški bedarbiai ir turi pragyventi iš gaunamos TB-Hilfe pašalpos, kurios dydis priklauso nuo ligos sunkumo. Viena, pav., chroniška džiovininkė čia gauna mėnesiui DM 80, — TB-Hilfo pašalpos, iš kurių už butą, elektrą ir kt. reikia mokėti apie 50-60 DM. mėnesiui — skalbimui ir maistui lieka tik vos 30 DM. Tuo tarpu maistas Vokietijoje labai pabrango ir normaliai dirbantis darbininkas viengungis, kuris maitinasi ne namie, maistui išleidžia per mėnesį DM 200. Taupi, keturių asmenų šeima mėnesiui yra reikalinga mažiausiai DM 499. Tai daviniai nustatyti vokiečių statistikos tyrinėjimo biuro. Iš to išeina, kad džiovininkas, negaudamas pašalpos iš šalies (šalpos or-jų ir gimunių) turi badauti. Džiovininkė G., Ludwigsburge gaudavo tik 68 DM mėnesiui, — budama bedarbe ir badaudama ji gavo širdies priepuolį ir turėjo buti nugabenta ligoninėn, nes jos gyvybei gręsė pavojus, o dabar, kiek atsigavusi, iš nusiminimo ketina grįžti į Lietuvą.

Kad tokie reiškiniai įvyksta lietuviuose, kurie turi stiprią šalpos ir kitokias organizacijas, reikėtų gėdytis. Jau ilgą laiką kaip Stuttgartas negaudavo jokių Balfo gėrybių: nei rubų, nei maisto, nei pinigų. Galima butų pamanyti, kad Balfas savo šalpos misiją Vokietijoje sustabdė. Bet anaiptol! Muenchenas, Memmingenas, Hanau ir kitos lietuvių kolonijos per tą patį laiką tris kartus buvo gėrybėmis sušelptos, o Stuttgartas — nieko negavo. Apylinkės žmonėse kyla klausimas ar šitoks Balfo elgesys Stuttgarto apylinkės atžvilgiu yra teisėtas? Juk Amerikoje ir kitur renkamos aukos visiems lietuviams vargstantiems Vokietijoje. Dar 1952 m. Balfo pirmininkas kan. dr. J. Končius steigdamas Vokietijoje šalpoms skirstyti komisijas skelbė, kad gėrybės turi buti duodamos visiems vargan patekusiems lietuviams, neatsižvelgiant į jų religinius ir politinius įsitikinimus bei priklausymą vienai ar kitai organizacijai. Šią neteisybę Stuttgarto lietuviams reikėtų kuoskubiausiai atitaisyti. Toks Balfo pasielgimas, kaip kirminas ėda musų bendruomenės organizmą ir didiną nusivylimą ypatingai jaunesniųjų tautiečių tarpe.

PLBVKVI.

Los Angeles, Calif.

Gen. Stasio Raštikio atsiminimų II tomas jau išėjo iš spaudos. Antras tomas, kaip ir pirmasis, yra storulė knyga: 686 pusl. Be abejo, tai viena iš įdomiausių knygų. Antrame tome kelius skyrius yra parašiusi gen. Raštikio žmona, kuri aprašo savo kalinimą bolševikų kalėjime. Knygą išsiuntinėjama platintojams šiomis dienomis. Knygos kaina $7.00 (kietais viršeliais), minkštais viršeliais — $6.50. Visi tie, kurie yra knygą užsisakę iš anksto ir pakeitę adresą, prašomi duoti savo naują adresą. Knygą išleido "Lietuvių Dienų" leidykla. Leidyklos adresas: 9204 South Broadway, Los Angeles 3, California.

D. K.

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMOS AMERIKOJE

Sekančios radijo stotys duoda naudingų žinių 70 m. SLA Sukaktuvinio Vajaus reikalais. Klausykite nurodytomis valandomis.

BOSTON, MASS. Laisvės Varpas, Vedėjas Petras Viščinis.
47 Banks St., Brockton 18, Mass. Tel. JUniper 6-7209.
WBMS — 1090 k. Sekmadieniais 12:30—1:00 val. p. p.

CHICAGO, ILL. Margutis. Vedėja L. Vanagaitienė
6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.
WHFC — 1450 k. Dabar turime kasdien radijo programą nuo 9:00 iki 9:45 val. vakaro. Ketvirtadieniais du kartu: nuo 7:00 iki 8:00 ir nuo 9:00 iki 9:45 (visos programos vakarais). O sekmadienį po pietų nuo 1:00 iki 2:15.

CHICAGO, ILL. Radijo Valanda. Vedėja Sophie Barcus.
7159 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. HEmlock 4-2413.
WGES — 1390 kilocycles. Pirmadienį iki penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto. Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare. Sekmadienį 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

DETROIT, MICH. Lithuanian Melodies, Ved. Ralph Valatka.
15756 Lesure Ave., Detroit 27, Mich. BRoadway 3-2224
WPAG (Ann Arbor) 1050 k. Sekmadieniais 1:00-1:30 p. p.

NEW YORK — NEW JERSEY. Lietuvos Atsiminimai. Vedėjas Jack Stukas.
1264 White St., Hillside, N. J. Tel. WAverly 6-3325.
WEVD—1330 k. 97-9 meg. Šeštadieniais 4:00-5:00 v. p. p.

PITTSBURGH, PA. Vedėpai Povilas ir Gertruda Dargiai.
2040 Spring Hill Road, Pittsburgh 16, Pa.
WPIT — 730 k. Sekmadieniais 12:30—1:00 val. p. p.

PITTSTON, PA. Lithuanian Melody Hour. Vedėjai J. Maceina ir adv. Thomas F. Mack.
466 Main St., Pittston, Pa.
WPTS — 1540 k. Sekmadieniais 10:30—11:00 ryte.

WILKES BARRE, PA. Vedėjas Adv. J. Verbalis.
500 Bennet Bldg., Wilkes Barre, Pa.
WILK — 980 k. Sekmadieniais 12:05—12:30 val. p. p.

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

Pasaulio Lietuvių Žinynas Greitai Pasirodys

Vice Konsulas Anicetas Simutis, sugrįžęs iš atostogų, kurias praleido Cape Cod, Mass., su pilna energija stojo darban baigti prirengti spaudai Žinyno pabaigą. Bet nekreipiant dėmesio į tai, kad Žinynas baigiamas, iš paties autoriaus teko sužinoti, kad tos vietovės, kurios dar nėra prisiuntusios žinių apie lietuvių veiklą ir organizacijas, dar ir dabar gali prisiųsti ir jos bus įdėtos į Žinyną, nors ir pavėluotai prisiųstos.

Kurie Žinyną užsisakys iš anksto, gaus už penkis dolerius, o vėliau jo kaina bus šeši doleriai. Todėl nelaukite ir užsisakykite Žinyną dabar, kol jis nepasirodęs.

Žinias ir prenumeratą siųskite pačiam redaktoriui, šiuo adresu: A. Simutis, 41 West 82-nd Street, New York 24, N. Y.

Albinas ir Ieva Trečiokai, newarkiečiai, nuvykę atostogoms į Cape Cod, Mass., prisiuntė redaktoriui linkėjimus, ir tarp kitko rašo:

"Atvažiavome čia ir apsistojom lietuvių viloj 'Banga'. Čia labai puiku ir malonu pasilsėti".

Brooklyn, N. Y.

Brooklyno Šeštadieninėj mokykloj po atostogų pamokos vėl prasideda rugsėjo 14 dieną, šeštadienį, 9 valandą ryto. Tą dieną (taip pat ir sekančiais šeštadieniais) kviečiami registruotis ir nauji mokiniai.

South Boston, Mass.

SANDARIEČIŲ VEIKLA

ALT Sandaros 7-tos kuopos pirmas susirinkimas po vasaros sezono, įvyks šių metų rugsėjo mėn. 22 dieną, 2-rą valandą po pietų, nuosavose patalpose, 124 F Street, So. Boston, Mass.

Visi nariai kviečiami pributi į susirinkimą, užsimokėti duokles, atsivesti savo draugus prisirašyti, kurie norėtų prisidėti prie lietuviško, tautiško ir demokratiško veikimo.

Šios kuopos istorinis banketas įvyks spalio 27 dieną, Lietuvių Auditorijoj, 368 W. Broadway, So. Boston, Mass. Šis banketas bus istorinis todėl, kad jame bus atžymėta pradžia lietuvių tautiško demokratiško veikimo Bostone, įsteigimo laikraščio ATEITIES, kuris vėliau tapo SANDARA, ir pagerbimas tų asmenų, kurie savo pinigais ir trusu prisidėjo prie to laikraščio įsteigimo ir palaikymo.

ALT Sandaros antrosios apskrities metinis suvažiavimas taip pat įvyks spalio 27 dieną, 7-tos kuopos patalpose.

Sandaros Moterų Klubo tradicinis NAŠLIŲ BALIUS įvyks lapkričio mėn. 3 dieną, Lietuvių Auditorijoj, 368 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Juozas Lekys,
ALTS 7-tos kuopos sekr.

Visiems Inžinieriams ir Architektams

Amerikos Lietuvių Inžnnierių ir Architektų Sąjungos New Yorko skyrius kartu su Philadelphijos skyriumi š. m. rugsėjo mėn. 14 dieną (šeštadienį) rengia išvyką į "Rova Farms Inc.", Cassville, N. J. Tel. LA 6-9144.

Ten prie ežero, pušyne, randasi gražiai įrengta svetainė su vaišių bei šokių salėmis ir terasomis. Pušyne yra iškylavimui stalai; ežere galima pasimaudyti ir pasiirstyti laiveliais. Taip pat yra kabinos pernakvoti, jei kas norėtų vykti iš vakaro arba pasilikti sekmadieniui. Kabinas reikia užsisakyti iš anksto telefonu asmeniškai.

Išvykos pradžia nevėliau 1 valandą po pietų. Numatoma bendri pietųs — jei atsirastų nerinčiųjų. Taip pat numatoma ir meninė programa.

Cassville, N. J. randasi apie 25 mylios į rytus nuo Trenton, N. J. Iš New Yorko bei New Jersey vykti: New Jersey Turnpike iki Hightstown, iš ten 571 keliu iki Cassville; taip pat galima vykti ir 9 keliu iki Frechold, iš kur 537 keliu iki susikirtimo su 571 keliu, kuris veda į Cassville.

Kviečiame visus skyriaus narius, visus kitus inžinierius su šeimomis ir svečiais pasinaudoti šia proga susitikti su Philadelphijos kolegomis ir maloniai praleisti laiką.

ALIAS New Yorko Skyriaus Valdyba.

Kun. Antano Miluko Archyvo Reikalu

Kunigas Antanas Milukas, gyvas budamas, turėjo ne tik savo gausią biblioteką, bet ir nemažą archyvą, kuriame buvo apstu medžiagos iš "Aušros" laikų.

Tą archyvą mačiusių teigimu, jame buvo beveik visų aušrininkų nuotraukos, jų laiškai ir rankraščiai, be to kun. Antano Miluko užrašai iš įvairiausių Amerikos lietuvių gyvenimo ir veiklos sričių. Kun. Antanui Milukui mirus, tas archyvas esą nėra dingęs, bet tik perėjo į kitų žmonių rankas, betgi dabartinio savininko pavardė ir gyvenamoji vieta niekam nėra žinoma.

Ruošdamasis išleisti kun. A. Miluko monografiją, norėčiau joje paskelbti ir dabartinio archyvo savininko adresą ir pavardę. Juk tai labai svarbu. Gal but kada nors bus rašoma lietuvių kulturos istorija, o minėtame archyve autorius galėtų rasti tikrai vertingos ir gausios medžiagos.

Beto rašomajai kun. A. Miluko monografijai truksta autentiškos medžiagos; labai prašau visus, kurie turi kun. A. Miluko fotografijų, laiškų ir kt. vertingos medžiagos, neleisti supelėti, sunykti, bet turimą medžiagą perleisti arba paskolinti man. Jieškau taip pat Shenandoah, Pa., leisto laikraščio "Garsas Amerikos Lietuvių" bent vieno egz. Man svarbu gauti 1898 m. pradėtą leisti "Dirvą". Man reikalingas 1903 m. leistas žurnalas "Dirva—Žinynas". Gal kas turi "Žvaigždės" komplektų? Padėkite surasti kun. A. Miluko anglų kalbon išverstą (kun. A. Jusaičio) Lietuvos istoriją (History of the Litnuanian Nation).

Rašyti šiuo adresu: Vladas Mingėla, 153 E. Parkhurst Pl., Detroit 3, Mich.

Vl. Mingėla.

Spalis – Spaudos Mėnuo

Lietuviškas spausdintas žodis yra tautinės stiprybės išraiška. Lietuviškas spausdintas žodis klesti spaudos darbininkų pasišventimu, bet ne leidėjų pelno interesu. Kam brangus Lietuvos vardas, kiekvienas savo jausmą teišreiškia parama lietuviškai kulturai, pirmoje eilėje — spaudai.

Spalio mėnuo skelbiamas lietuvių spaudos mėnesiu. Ta proga prašoma:

1.—periodinę spaudą — sustiprinti lietuviško laikraščio ir knygos propagandą;

2.—rašytojus — trumpomis apžvalgomis supažindinti visuomenę bent su kelių paskutinių metų knygos derliumi;

3.—leidėjus — papiginti knygas, kad geros valios lietuviui butų lengviau ryžtis didesnio skaičiaus knygų pirkimui;

4.—kiekvieną lietuvį — patikrinti savo sąskaitas ir įsipareigojimus laikraščių prenumeratų, spaudos klubuose mokėjimų ir pan. srityse, — savo knygyną papildyti naujais leidiniais;

5.—lietuvių organizacijas — įsijungti į tiesioginį spaudos platinimo darbą vietos kolonijose.

Lietuviškos knygos ir spaudos buklė nėra džiuginanti. Spaudos mėnuo tebuna proga šią buklę pagerinti.

Jusų knygų spinta yra veidrodis, kuriame teisingai atsispindi Jusų ir patriotizmas ir kulturinis lygis.

JAV LB Kulturos Fondas.

MAMYTĖS SURIŲ NAUJI ATSTOVAI

Visiems gerai žinoma, seniausia ir stambiausia lietuviška prekyba Brooklyne, vadinama ir "Maistas", paėmė atstovauti ir jau turi visų mėgiamą, skanų **Mamytės Surį.** Suriai gaunami lėktuvais, todėl visuomet rasite tik šviežius. Iš čia per platintojus pristatomas kitoms prekyboms ir į namus.

Šios rimtos ir malonios prekybos savininkai yra Kazys Mitchell ir Kazys Šimanskas. Ne visi žino kuris, bet jeigu kuris pirkėjas bus paklaustas, "ko dzukelis norėtumėte", tai žinokite, kad tai yra p. Šimanskas, arba jus sutiks malonus, rimtaus veido prekybininkas p. Mitchell. Turi ir tarnautojus.

Kreipkitės šiuo adresu:

S & M QUALITY MARKET
483 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV. 8-4608

Skilandžių ir dešrų dirbtuvė ir antroji krautuvė yra:

145 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EV. 8-4627

Paieškojimai

Lietuvos Generalinė Konsulato New Yorke paieškoti asmenys:

Degutis Juozas ir motina Vilkienė Elzbieta.

Gurklys Petras, sun. Povilo.

Hermanaitė Bronislava, gyvenusi Ukmergėje.

Jakštienė-Dabrovolskaitė Antolia, iš Seinų apskr., ir vyras Jakštas Petras, gyveno Harrison, N. J.

Jakubauskienė-Miliauskaitė Barbora.

Jeciunas Bronius, Edvardas ir Jonas.

Juocas Povilas ir Vincas, sunųs Vinco.

Katauskaitė-Zaronskienė Viktė, ir vyras Zaronskis Jonas.

Kulakauskas Juozas ir Vladas, sun. Teodoro.

Leonavičiutė-Alekna Ona, iš Smilgių, Panevėžio apskr.

Makauskas Juozas, sun. Tomo, iš Lazdijų vals.

Masenkas Vania, sun. Vosyliaus, gyvenęs Brooklyne.

Mickevičius Juozas, sun. Antano, gyveno Čikagoje, So. Mozart St.

Mikalojunas Jonas, iš Viešintų vals., Panevėžio apskr.

Mikalonis Jurgis, sun. Motiejaus, iš Seinų apskr.

Giminės ar žinantieji apie tuos asmenis prašomi kreiptis į:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA,
41 WEST 82-nd STREET,
NEW YORK 24, N. Y.

Naujiena!!!

Pinigai persiunčiami į Sov. Sąjungą, Lietuvą, Latviją, Estiją. Pilnai garantuojame ir oficialiai pristatome per 2 savaites — 100 rublių — $10. Persiuntimas atseina $5. Perlaidos didžiausia suma 50 dol., bet galima užsakyti perlaidų kiek norima.

GRAMERCY
744 Broad Street
Room 925
Newark, New Jersey
Licensed and Bonded by N. J. State Banking Com.

ĮSPĖJIMAS

Vėl teko pastebėti, kad kaikurios neatsakomingos firmos skelbiasi priimančios dovanų siuntinius persiuntimui į S. S. S. R.

Jaučiame savo pareigą pranešti visiems tokių siuntinių siuntėjams, kad visi taip vadinami agentai ir subagentai uždaryti ir siuntinius dabar galima siųsti tik per oficialiai autorizuotas firmas, kurios turi Inturisto Maskvoje, duotus leidimus.

Apsaugojimui jusų giminių Lietuvoje interesus ir jus pačius nuo perdėto mokėjimo įvairių rušių tarpininkams, pasitikrinkite, kad firma kuria siunčiate jusų

DOVANŲ SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, S. S. S. R.

siunčiate per atsakingą firmą turinčią neabejotiną reputaciją ir kuri turi teisę priimti tokius siuntinius.

Mes esame tame biznyje daugiau dvidešimties penkių metų, kartu patys džiaugiamės dešimtimis tukstančių patenkintų klijentų. Kiekvienas siuntinys, atneštas ar atsiųstas į bet kurią musų įstaigą, kurių sąrašas patiekiamas žemiau, išsiunčiamas

TIESIOG Į S. S. S. R. BE JOKIŲ TARPININKŲ

Tai sutaupo laiką ir pinigus, nepareikalauja jokių ypatingų mokesčių ar pelno.
Galite siųsti naujus daiktus, medžiagas drabužiams, avalynę, odas, maisto produktus, vaistus ir tt.

GLOBE TRAVEL SERVICE
(PARCEL DEPARTMENT)

716 Walnut St. * Philadelphia 6. Pa. LOmbard 3-3455
1991 Broadway * New York 23, N. Y. LYceum 5-0900
4102 Archer Ave. * Chicago 32, Ill. FRemont 6-6399
6446 Michigan Ave. * Detroit 10, Mich. TAshmore 5-7560
1165 E. 71st St. * Cleveland 3, Ohio UTah 1-0807
Room 10, Ellis Bldg. 409 East Broadway * So. Boston, Mass. AN. 8-8764

SLA Pagalbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidentui ir Iždininkui Pasirašymui Rugsėjo 7 Dieną, 1957 Metų

Išmokėtos pomirtinės

JUOZAS ŠLEIVIS, 53 kp., Chelsea, Mass., gimęs gruodžio 16, 1893 m., Antašavos miestelyje, Vabalninkų valsč., Biržų apskr., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė liepos 11, 1931 m., mirė rugpiučio 12, 1957 m. Velionio broliui ir brolio žmonai, Antanui ir Susan Šleiviams, pomirtinės išmokėta $300.00

PETRAS STANKEVIČIUS, 274 kp., Spring Valley, Ill., gimęs lapkričio 29, 1869 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 1, 1919 m., mirė birželio 6, 1957 m. Velionio dukteriai, Rosei Clark, pomirtinės išmokėta $81.00

POVILAS PINČIUS, 285 kp., Linden, N. J., gimęs kovo 5, 1888 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 11, 1932 m., mirė rugpiučio 9, 1957 m. Velionio žmonai, Teresei Pinčius, pomirtinės išmokėta $600.00

ANDREW YUGA, 365 kp., Jamaica Plain, Mass., gimęs gegužės 1, 1891 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 2, 1931 m., mirė gegužės 2, 1957 m. Velionio broliui, Antanui Yuga, pomirtinės išmokėta $150.00

Viso $1,131.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $102,310.00

Išmokėtos ligoje pašalpos

A. JASINAVIČIUS, 63 kp., Chicago, Ill. Sirgo 8 savaites $36.00
V. MAJAUSKAS, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 7 s. ir 1 d. 33.50
M. SULIS, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 8 s. 54.00

Viso $123.50
Nuo pradžios šių metų bendrai viso $17,104.81

M. J. VINIKAS,
SLA Sekretorius

Pati patikimiausia firma siuntiniams persiųsti į SSSR, Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kitus kraštus yra

PARCELS TO RUSSIA, INC.

1530 BEDFORD AVE., BROOKLYN 16, N. Y.
Tel. INgersol 7-7272, INgersol 7-6465
Pristatymas garantuojamas gavėjo parašu.
Siuntiniai išsiunčiami skubiai.
PRIEMIMO PUNKTAS
NEW YORK CITY, 78 Second Ave. Tel. ORchard 4-1540
MUSŲ SKYRIAI:
DETROIT 12, Mich., 11601 Jos. Campau Ave. TO. 8-0298
HARTFORD, CONN., 651 Albany Ave. Tel. CHapel 7-5164
LOS ANGELES, CALIF., 121 S. Vermont Ave. DU. 5-6550
PHILADELPHIA 23, PA., 832 North 7th St. WA. 3-1747
CHICAGO, ILLINOIS, 3741 W. 26th St.. Tel. CR. 7-2126
NEWARK, NEW JERSEY, 263 Market St. MA. 2-6937

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1863 INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois.

Kas nori skaityti su jokia partija nesurištą laikraštį ir išgirsti objektyvų lietuvišką žodį visais svarbiais klausimais, tas skaito 8-10 puslapių savaitraštį

NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" turi daug rimtų bendradarbių visuose kontinentuose ir duoda daug žinių iš lietuviškosios bendruomenės ir visos žmonijos gyvenimo sričių.

PRENUMERATA: metams visur 6 dol., visose Amerikose—5.50, Kanadoje — 5 doleriai. Už laikraštį galima mokėti dalimis—pusmečiais, ketvirtimis ir nuo to kaina nekinta.

NAUJAI ATVYKĘ "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ" gauna bargan ligi jie gauna darbą ir užsidirba.

ADRESAS: "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA", 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q, Canada.

LENGVAS BUDAS IŠMOKT ANGLIŠKAI

Naujas, pagerintas anglų kalbos vadovėlis, su trumpa gramatika, visokių daiktų, užsiėmimų, gyvulių, paukščių, žuvų, vabzdžių ir gėlių pavadinimais. Be to, čia telpa visokie praktiški pasikalbėjimai ieškant darbo, važiuojant geležinkeliu, prie darbo, arba nuėjus pas siuvėją, pas kurpių, pas daktarą, lošiant kortomis, nuėjus krautuvėn ir tt.
Parodyta kaip kiekvienas žodis rašomas lietuviškai ir angliškai, ir kaip jis anglų tariamas. Yra lengvų pasiskaitymų ir viskas paaiškinta lietuviškai.
Kaina 75 Centai. Užsisakant adresuoti:
KELEIVIS
636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NAUJIENOS
Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoj

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.
NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.
NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.
NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: JAV ir Kanadoje —$9.00 metams, $5.00 — pusei metų. Kitose valstybėse — $11.00 metams, $5.50 — pusei metų. Chicagoje — $10.00 metams, $5.50 — pusei metų.
NAUJIENAS gausite, jei pasiųsite čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Illinois

SLA VASARNAMIS
ATLANTIC CITY, N. J.
128 S. MAINE AVE., (Boardwalk at Oriental Ave.)
Tel. 5-9963
SAULĖ, JURA IR TYRAS ORAS
Kiekvieną Vilioja į Atlantic City!

Vasaros sezono kainos (nuo Birželio 15 d.):
Vienam asmeniui $3.00 ar $4.00 parai.
Dviems viename kambaryje $5.00 parai.
Dviems viename kambaryje su dviem lovom nuo $6.00 iki $7.00 parai.
Už pridedamą lovą kambaryje $2.00 parai.

Moderniškai įrengti kambariai, dvi moderninės virtuvės, kuriomis gali naudotis svečiai, jei nenori valgyti artimuose ir patogiuose restoranuose. Jurų maudynės prie pat namo.

Užsisakykit kambarius iš anksto laišku ar telefonu.

SLA VASARNAMIS
128 S. MAINE AVE., ATLANTIC CITY, N. J.
Tel. 5-9963
ar
307 W. 30th ST., NEW YORK 1, N. Y.
Tel. LAckawanna 4-5529

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Laidotuvių Direktoriai:
F. W. SHALINS IR
J. B. SHALINS
Tel. VIrginia 7-4499

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
FUNERAL HOME
AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC